

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

5. Η συλλογή των μικρών κειμένων (5. Khuddaka Nikāya)

04. Ρήσεις του Βούδα (04. Itivuttakapāḷi)

4. Η ενότητα των τεσσάρων (4. Catukkanipāto)

[Iti 100-112, PTS 102-124]

PaliVerse

5. Η συλλογή των μικρών κειμένων

04. Ρήσεις του Βούδα

4. Η ενότητα των τεσσάρων

1. Η ομιλία για τη βραχμανική θυσία της Διδασκαλίας

100. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Εγώ είμαι, μοναχοί, βραχμάνος άξιος να ζητηθεί, πάντα με καθαρά χέρια, φέρων το τελευταίο σώμα, ανυπέρβλητος γιατρός χειρουργός. Σε μένα εσείς είστε γιοι γνήσιοι, γεννημένοι από το στόμα, γεννήματα της Διδασκαλίας, δημιουργήματα της Διδασκαλίας, κληρονόμοι της Διδασκαλίας, όχι κληρονόμοι υλικών κερδών.

«Αυτά τα δύο, μοναχοί, είναι τα είδη δωρεάς -η υλική δωρεά και η δωρεά της Διδασκαλίας. Αυτή είναι η κορυφαία, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο ειδών δωρεάς, δηλαδή - η δωρεά της Διδασκαλίας.

«Αυτά τα δύο, μοναχοί, είναι είδη μοιράσματος -το μοίρασμα υλικών αγαθών και το μοίρασμα της Διδασκαλίας. Αυτό είναι το κορυφαίο, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο ειδών μοιράσματος, δηλαδή - το μοίρασμα της Διδασκαλίας.

«Αυτές οι δύο, μοναχοί, είναι υποστήριξεις -η υλική υποστήριξη και η υποστήριξη μέσω της Διδασκαλίας. Αυτή είναι η κορυφαία, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο υποστηρίξεων, δηλαδή - η υποστήριξη μέσω της Διδασκαλίας.

«Αυτές οι δύο, μοναχοί, είναι θυσίες -η υλική θυσία και η θυσία της Διδασκαλίας. Αυτή είναι η κορυφαία, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο θυσιών, δηλαδή -η θυσία της Διδασκαλίας». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτός που τη θυσία της Διδασκαλίας πρόσφερε, ο γενναιόδωρος, ο Τατχάγκατα με συμπόνια για όλα τα όντα· αυτόν τον τέτοιο, τον ανώτατο μεταξύ θεών και ανθρώπων, τα όντα προσκυνούν, αυτόν που έχει διαβεί στην άλλη όχθη του γίνεσθαι».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Πρώτο.

2. Η ομιλία για το εύκολα αποκτήσιμο

101. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αυτά τα τέσσερα, μοναχοί, είναι λιτά και ευεύρετα, και είναι ανεπίληπτα. Ποιες τέσσερις; Ο χιτώνας από κουρέλια, μοναχοί, μεταξύ των χιτώνων είναι λιτός και ευεύρετος, και είναι ανεπίληπτος. Η μπουκιά από ζητεία, μοναχοί, μεταξύ των τροφών είναι λιτή και ευεύρετη, και είναι ανεπίληπτη. Η βάση ενός δένδρου, μοναχοί, μεταξύ των καταλυμάτων είναι λιτή και ευεύρετη, και είναι ανεπίληπτη. Το σάπιο ούρο, μοναχοί, μεταξύ των φαρμάκων είναι λιτό και ευεύρετο, και είναι ανεπίληπτο. Αυτά λοιπόν τα τέσσερα, μοναχοί, είναι λιτά και ευεύρετα, και είναι ανεπίληπτα.

Όταν λοιπόν, μοναχοί, ένας μοναχός είναι ικανοποιημένος με το λιτό και το ευεύρετο και το ανεπίληπτο, αυτό λέω ότι είναι μία από τις ιδιότητες της ασκητικής ζωής». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Για αυτόν που είναι ικανοποιημένος με το ανεπίληπτο, με το λιτό και το ευεύρετο· δεν υπάρχει σχετικά με το κατάλυμα, τον χιτώνα, το ρόφημα και την τροφή, δυσφορία της συνείδησης, οι κατευθύνσεις δεν εμποδίζονται.

Και όσα φαινόμενα διδάχθηκαν σε αυτόν, σύμφωνα με την ασκητική ζωή· κατακτήθηκαν από αυτόν που είναι ικανοποιημένος, επιμελή μοναχό».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Δεύτερο.

3. Η ομιλία για την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών

102. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Λέω, μοναχοί, ότι η εξάλειψη των νοητικών διαφθορών είναι για αυτόν που γνωρίζει, για αυτόν που βλέπει, όχι για αυτόν που δεν γνωρίζει, όχι για αυτόν που δεν βλέπει. Και τι, μοναχοί, γνωρίζοντας και τι βλέποντας υπάρχει εξάλειψη των νοητικών διαφθορών; 'Αυτός είναι ο υπαρξιακός πόνος', μοναχοί, σε αυτόν που γνωρίζει και βλέπει υπάρχει εξάλειψη των νοητικών διαφθορών. 'Αυτή είναι η προέλευση του υπαρξιακού πόνου', μοναχοί, σε αυτόν που γνωρίζει και βλέπει υπάρχει εξάλειψη των νοητικών διαφθορών. 'Αυτή είναι η παύση του υπαρξιακού πόνου', μοναχοί, σε αυτόν που γνωρίζει και βλέπει υπάρχει εξάλειψη των νοητικών διαφθορών. 'Αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση του υπαρξιακού πόνου', μοναχοί, σε αυτόν που γνωρίζει και βλέπει υπάρχει εξάλειψη των νοητικών διαφθορών. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, σε αυτόν που γνωρίζει έτσι και βλέπει έτσι, υπάρχει εξάλειψη των νοητικών διαφθορών». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Του ασκούμενου που εξασκείται, που ακολουθεί την ευθεία οδό· στην εξάλειψη πρώτα η γνώση, έπειτα η τελική γνώση με εγγύτητα.

Έπειτα σε αυτόν που απελευθερώθηκε μέσω της τελικής γνώσης, η ύψιστη γνώση της απελευθέρωσης· εγείρεται στην εξάλειψη η γνώση, 'οι νοητικοί δεσμοί έχουν εξαλειφθεί' έτσι.

Αλλά αυτό δεν πρέπει να επιτευχθεί από τον σκνηρό, από τον αδαή που δεν συνειδητοποιεί· το Νιμπάνα πρέπει να επιτευχθεί, η απελευθέρωση από όλους τους νοητικούς κόμβους».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Τρίτη.

4. Η ομιλία για τους ασκητές και τους βραχμάνους

103. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Όποιοι ασκητές ή βραχμάνοι, μοναχοί, δεν κατανοούν όπως πραγματικά είναι: 'αυτός είναι ο υπαρξιακός πόνος'· δεν κατανοούν όπως πραγματικά είναι: 'αυτή είναι η προέλευση του υπαρξιακού πόνου'· δεν κατανοούν όπως πραγματικά είναι: 'αυτή

είναι η παύση του υπαρξιακού πόνου· δεν κατανοούν όπως πραγματικά είναι: 'αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση του υπαρξιακού πόνου' - αυτοί, μοναχοί, δεν είναι για μένα ασκητές ή βραχμάνοι, ούτε μεταξύ των ασκητών θεωρούνται ασκητές ούτε μεταξύ των βραχμάνων θεωρούνται βραχμάνοι· και αυτοί οι σεβάσμιοι δεν διαμένουν έχοντας οι ίδιοι πραγματοποιήσει με άμεση γνώση στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, τον σκοπό της ασκητικής ζωής ή τον σκοπό της αφοσίωσης στην άγια ζωή.

Όποιοι όμως ασκητές ή βραχμάνοι, μοναχοί, κατανοούν όπως πραγματικά είναι: 'αυτός είναι ο υπαρξιακός πόνος'· κατανοούν όπως πραγματικά είναι: 'αυτή είναι η προέλευση του υπαρξιακού πόνου'· κατανοούν όπως πραγματικά είναι: 'αυτή είναι η παύση του υπαρξιακού πόνου'· κατανοούν όπως πραγματικά είναι: 'αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση του υπαρξιακού πόνου' - αυτοί, μοναχοί, είναι για μένα ασκητές ή βραχμάνοι, και μεταξύ των ασκητών θεωρούνται ασκητές και μεταξύ των βραχμάνων θεωρούνται βραχμάνοι· και αυτοί οι σεβάσμιοι διαμένουν έχοντας οι ίδιοι πραγματοποιήσει με άμεση γνώση στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, τον σκοπό της ασκητικής ζωής και τον σκοπό της αφοσίωσης στην άγια ζωή». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Όσοι δεν κατανοούν τον υπαρξιακό πόνο, και επίσης την προέλευση του υπαρξιακού πόνου·
και όπου ο υπαρξιακός πόνος πλήρως, εντελώς παύει·
και εκείνη την οδό δεν γνωρίζουν, που οδηγεί στη γαλήνη από τον υπαρξιακό πόνο.

Αυτοί στερούνται την απελευθέρωση του νου, και επίσης την απελευθέρωση μέσω σοφίας·
αυτοί είναι ανίκανοι για τον τερματισμό, αυτοί πράγματι υπόκεινται σε γέννηση και γήρας.

«Όσοι όμως κατανοούν τον υπαρξιακό πόνο, και επίσης την προέλευση του υπαρξιακού πόνου·
και όπου ο υπαρξιακός πόνος πλήρως, εντελώς παύει·
και εκείνη την οδό κατανοούν, που οδηγεί στη γαλήνη από τον υπαρξιακό πόνο.

Τέλειοι στην απελευθέρωση του νου, και επίσης στην απελευθέρωση μέσω σοφίας·
αυτοί είναι ικανοί για τον τερματισμό, αυτοί δεν υπόκεινται σε γέννηση και γήρας».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Τέταρτο.

5. Η ομιλία για τον τέλειο στην ηθική

104. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Εκείνοι, μοναχοί, οι μοναχοί που είναι τέλειοι στην ηθική, τέλειοι στην αυτοσυγκέντρωση, τέλειοι στη σοφία, τέλειοι στην απελευθέρωση, τέλειοι στη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης, νοουθετητές, διδάσκαλοι, επιδεικνύοντες, παρακινήτες, ενθαρρυντές, εμψυχωτές, ικανοί διακηρύκτες της Άριστης

Διδασκαλίας, ακόμη και το να τους δει κανείς, μοναχοί, αυτούς τους μοναχούς, το θεωρώ πολύ ωφέλιμο· ακόμη και το να τους ακούσει κανείς, μοναχοί, αυτούς τους μοναχούς, το θεωρώ πολύ ωφέλιμο· ακόμη και το να τους πλησιάσει κανείς, μοναχοί, αυτούς τους μοναχούς, το θεωρώ πολύ ωφέλιμο· ακόμη και το να τους επισκεφθεί κανείς, μοναχοί, αυτούς τους μοναχούς, το θεωρώ πολύ ωφέλιμο· ακόμη και το να τους θυμάται κανείς, μοναχοί, αυτούς τους μοναχούς, το θεωρώ πολύ ωφέλιμο· ακόμη και το να αναχωρήσει κανείς ακολουθώντας τους, μοναχοί, αυτούς τους μοναχούς, το θεωρώ πολύ ωφέλιμο. Για ποιο λόγο; Ακολουθώντας, μοναχοί, τέτοιους μοναχούς, αναζητώντας τους, επισκεπτόμενός τους, ακόμη και το ατελές συνάθροισμα της ηθικής φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης, ακόμη και το ατελές συνάθροισμα της αυτοσυγκέντρωσης φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης, ακόμη και το ατελές συνάθροισμα της σοφίας φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης, ακόμη και το ατελές συνάθροισμα της απελευθέρωσης φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης, ακόμη και το ατελές συνάθροισμα της γνώσης και ενόρασης της απελευθέρωσης φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης. Και τέτοιοι, μοναχοί, μοναχοί ονομάζονται επίσης Διδάσκαλοι, ονομάζονται επίσης αρχηγοί карабаңиу, ονομάζονται επίσης αυτοί που εγκαταλείπουν τη διαμάχη, ονομάζονται επίσης αυτοί που διώχνουν το σκοτάδι, ονομάζονται επίσης αυτοί που φέρνουν το φως, ονομάζονται επίσης αυτοί που φέρνουν τη λάμψη, ονομάζονται επίσης αυτοί που φέρνουν τη λαμπάδα, ονομάζονται επίσης αυτοί που κρατούν τη δάδα, ονομάζονται επίσης αυτοί που φέρνουν την ακτινοβολία, ονομάζονται επίσης ευγενείς, ονομάζονται επίσης αυτοί που έχουν μάτια». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αιτία χαράς, αυτό είναι για αυτούς που συνειδητοποιούν· δηλαδή των ευγενών με αναπτυγμένο εαυτό, που ζουν σύμφωνα με τη Διδασκαλία.

«Αυτοί φωτίζουν την Άριστη Διδασκαλία, λάμπουν οι φέροντες την ακτινοβολία· αυτοί που φέρνουν το φως, σοφοί, αυτοί που έχουν μάτια, αυτοί που εγκαταλείπουν τη διαμάχη.

«Αυτών πράγματι τη Διδαχή ακούγοντας, γνωρίζοντας ορθά, οι σοφοί· γνωρίζοντας άμεσα την εξάλειψη της γέννησης, δεν έρχονται σε επαναγέννηση».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Πέμπτο.

6. Η ομιλία για την έγερση της επιθυμίας

105. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Υπάρχουν, μοναχοί, αυτές οι τέσσερις εγέρσεις της επιθυμίας, εκεί όπου η επιθυμία ενός μοναχού εγείρεται όταν εγείρεται. Ποιοι τέσσερις; Ή, μοναχοί, η επιθυμία ενός μοναχού εγείρεται όταν εγείρεται εξαιτίας του χιτών· ή, μοναχοί, η επιθυμία ενός μοναχού εγείρεται όταν εγείρεται εξαιτίας της προσφερόμενης τροφής· ή, μοναχοί, η επιθυμία ενός μοναχού εγείρεται όταν εγείρεται εξαιτίας του καταλύματος· ή, μοναχοί, η επιθυμία ενός μοναχού εγείρεται όταν εγείρεται εξαιτίας αυτής ή εκείνης

της ύπαρξης. Αυτές, μοναχοί, είναι οι τέσσερις εγέρσεις της επιθυμίας, εκεί όπου η επιθυμία ενός μοναχού εγείρεται όταν εγείρεται». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Η επιθυμία είναι ο σύντροφος του ανθρώπου, περιπλανώμενου για μεγάλο χρονικό διάστημα·
αυτή την ύπαρξη και την άλλη ύπαρξη, την περιπλάνηση στον κύκλο των επαναγεννήσεων δεν ξεπερνά.

Αυτόν τον κίνδυνο γνωρίζοντας, την επιθυμία ως προέλευση του υπαρξιακού πόνου·
απαλλαγμένος από επιθυμία, χωρίς προσκόλληση, μνήμων ο μοναχός ας περιπλανιέται».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Έκτο.

7. Η ομιλία σχετικά με τον Βράχμα

106. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Εκείνες οι οικογένειες, μοναχοί, των οποίων τα παιδιά τιμούν τη μητέρα και τον πατέρα στο σπίτι, έχουν τον Βράχμα μαζί τους. Εκείνες οι οικογένειες, μοναχοί, των οποίων τα παιδιά τιμούν τη μητέρα και τον πατέρα στο σπίτι, έχουν τις πρώτες θεότητες μαζί τους. Εκείνες οι οικογένειες, μοναχοί, των οποίων τα παιδιά τιμούν τη μητέρα και τον πατέρα στο σπίτι, έχουν τους πρώτους δασκάλους μαζί τους. Εκείνες οι οικογένειες, μοναχοί, των οποίων τα παιδιά τιμούν τη μητέρα και τον πατέρα στο σπίτι, έχουν αυτούς που είναι άξιοι προσφορών μαζί τους.

'Βράχμα', μοναχοί, αυτή είναι ονομασία για τη μητέρα και τον πατέρα. 'Πρώτες θεότητες', μοναχοί, αυτή είναι ονομασία για τη μητέρα και τον πατέρα. 'Πρώτοι δάσκαλοι', μοναχοί, αυτή είναι ονομασία για τη μητέρα και τον πατέρα. 'Άξιοι προσφορών', μοναχοί, αυτή είναι ονομασία για τη μητέρα και τον πατέρα. Για ποιο λόγο; Πολύ ωφέλιμοι, μοναχοί, είναι οι γονείς για τα παιδιά, είναι αυτοί που τα μεγαλώνουν, που τα τρέφουν, που τους δείχνουν αυτόν τον κόσμο». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Βράχμα είναι οι γονείς, πρώτοι δάσκαλοι λέγονται·
άξιοι προσφορών από τα παιδιά, συμπονετικοί προς τη γενιά.

«Γι' αυτό ο σοφός πρέπει να τους τιμά και να τους σέβεται·
με τροφή και με ρόφημα, με ρούχα και με κρεβάτι·
με άλειμμα και με λουτρό, και με πλύσιμο των ποδιών.

«Με αυτή την εξυπηρέτηση προς τη μητέρα και τον πατέρα, οι σοφοί·
ακριβώς εδώ τον επαινούν, και πεθαίνοντας χαίρεται στον παράδεισο».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Έβδομη.

8. Η ομιλία για τον πολύ βοηθητικό

107. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Πολύ ωφέλιμοι, μοναχοί, είναι οι βραχμάνοι και οικοδεσπότες για εσάς, αυτοί που σας υπηρετούν με τα αναγκαία είδη χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς. Και εσείς, μοναχοί, είστε πολύ ωφέλιμοι για τους βραχμάνους και οικοδεσπότες, όταν τους διδάσκετε τη Διδασκαλία που είναι καλή στην αρχή, καλή στη μέση, καλή στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, και φανερώνετε την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή. Έτσι, μοναχοί, αυτή η άγια ζωή βιώνεται βασισμένη αμοιβαία, για σκοπό διάβασης της νοητικής πλημμύρας, ορθά για το τέλος του υπαρξιακού πόνου». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Αυτοί που έχουν σπίτι και αυτοί που είναι άστεγοι, και οι δύο αμοιβαία εξαρτώμενοι· επιτυγχάνουν την Άριστη Διδασκαλία, την ανυπέρβλητη ελευθερία από τις δεσμεύσεις.

«Από αυτούς που έχουν σπίτι χιτώνα, αναγκαία είδη και κατοικία· οι άστεγοι δέχονται, για απομάκρυνση των κινδύνων.

«Βασιζόμενοι όμως στον Καλότυχο, οι οικοδεσπότες που αναζητούν οικιακή ζωή· πιστεύοντας στους Άξιους, διαλογιστές με ευγενή σοφία.

«Αφού ασκήσουν εδώ τη Διδασκαλία, την οδό που οδηγεί σε καλό προορισμό· Χαρούμενοι στον κόσμο των θεών, απολαμβάνουν αυτοί που επιθυμούν τις ηδονές».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Όγδοη.

9. Η ομιλία για την υποκρισία

108. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Όποιοι, μοναχοί, μοναχοί είναι απατεώνες, ισχυρογνώμονες, κόλακες, πονηροί, αλαζονικοί, μη αυτοσυγκεντρωμένοι, αυτοί, μοναχοί, δεν είναι δικοί μου μοναχοί. Και αυτοί, μοναχοί, οι μοναχοί έχουν απομακρυνθεί από αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή· και αυτοί δεν φτάνουν σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή. Εκείνοι όμως, μοναχοί, οι μοναχοί που είναι χωρίς απάτη, χωρίς κολακεία, σοφοί, χωρίς ισχυρογνωμοσύνη, καλά αυτοσυγκεντρωμένοι, αυτοί πράγματι, μοναχοί, είναι δικοί μου μοναχοί. Και αυτοί, μοναχοί, οι μοναχοί δεν έχουν απομακρυνθεί από αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή· και αυτοί φτάνουν σε ανάπτυξη, αύξηση και επέκταση σε αυτή τη Διδασκαλία και διαγωγή». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Απατεώνες, ισχυρογνώμονες, κόλακες, πονηροί, αλαζονικοί, μη αυτοσυγκεντρωμένοι· αυτοί δεν αναπτύσσονται στη Διδασκαλία που διδάχθηκε από τον πλήρως αυτοφωτισμένο.

«Χωρίς απάτη, χωρίς κολακεία, σοφοί, χωρίς ισχυρογνωμοσύνη, καλά αυτοσυγκεντρωμένοι·

αυτοί πράγματι αναπτύσσονται στη Διδασκαλία που διδάχθηκε από τον πλήρως αυτοφωτισμένο».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Ένατη.

10. Η ομιλία για το ρεύμα του ποταμού

109. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Όπως, μοναχοί, ένας άνθρωπος θα παρασυρόταν από το ρεύμα ενός ποταμού λόγω κάτι αγαπητού και ευχάριστου. Αυτόν ένας άνθρωπος με καλή όραση, στεκόμενος στην όχθη, αφού τον έβλεπε, θα έλεγε έτσι - "Αν και εσύ, ε άνθρωπε, παρασύρεσαι από το ρεύμα του ποταμού λόγω κάτι αγαπητού και ευχάριστου, υπάρχει εδώ πιο κάτω μια λίμνη με κύματα, με δίνες, με κροκόδειλους, με δαίμονες· εσύ, ε άνθρωπε, φτάνοντας σε εκείνη τη λίμνη θα υποστείς θάνατο ή οδύνη ίση με θάνατο." Τότε, μοναχοί, εκείνος ο άνθρωπος, αφού άκουσε τη φωνή εκείνου του ανθρώπου, θα προσπαθούσε με τα χέρια και τα πόδια αντίθετα στο ρεύμα.

«Αυτή η παρομοίωση έγινε από μένα, μοναχοί, για να γίνει κατανοητό το νόημα. Και αυτό είναι εδώ το νόημα - "Το ρεύμα του ποταμού", μοναχοί, αυτή είναι ονομασία της επιθυμίας.

"Αγαπητό και ευχάριστο", μοναχοί, αυτή είναι ονομασία των έξι εσωτερικών αισθητήριων βάσεων.

"Η λίμνη πιο κάτω", μοναχοί, αυτή είναι ονομασία των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών·

"Κίνδυνος από τα κύματα", μοναχοί, αυτή είναι ονομασία της οργής και του άγχους·

"Δίνη", μοναχοί, αυτή είναι ονομασία των πέντε ειδών αισθησιακής ηδονής·

"Δαίμονας του βυθού", μοναχοί, αυτή είναι ονομασία του γυναικείου φύλου·

"Αντίθετα στο ρεύμα", μοναχοί, αυτή είναι ονομασία της απάρνησης·

"Η προσπάθεια με τα χέρια και τα πόδια", μοναχοί, αυτή είναι ονομασία της διέγερσης της ενεργητικότητας·

"Ο άνθρωπος με καλή όραση που στέκεται στην όχθη", μοναχοί, αυτή είναι ονομασία του Τατχάγκατα, του Άξιου, του Πλήρως Αυτοφωτισμένου». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Ακόμη και με πόνο ας εγκαταλείψει τις ηδονές, επιθυμώντας την ελευθερία από τις δεσμεύσεις στο μέλλον·

με ορθή κατανόηση, με καλά απελευθερωμένο νου, ας αγγίξει την απελευθέρωση εδώ κι εκεί·

αυτός ο γνώστης, που έχει ολοκληρώσει την άγια ζωή, αυτός που έφτασε στο τέλος του κόσμου, ονομάζεται ότι έχει υπερβεί».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Δέκατη.

11. Η ομιλία για τον περιπάτο

110. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Αν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που περπατάει εγείρεται ηδονικός λογισμός ή λογισμός του θυμού ή λογισμός της βίας. Αν, μοναχοί, ένας μοναχός τον αποδέχεται, δεν τον εγκαταλείπει, δεν τον απομακρύνει, δεν τον τερματίζει, δεν τον οδηγεί στην εξαφάνιση. Ακόμη και περπατώντας, μοναχοί, ένας μοναχός όντας σε αυτή την κατάσταση ονομάζεται 'ανενεργός, μη έχων ηθικό φόβο, συνεχώς και αδιάκοπα οκνηρός, με μικρή ενεργητικότητα'.

«Αν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που στέκεται εγείρεται ηδονικός λογισμός ή λογισμός του θυμού ή λογισμός της βίας. Αν, μοναχοί, ένας μοναχός τον αποδέχεται, δεν τον εγκαταλείπει, δεν τον απομακρύνει, δεν τον τερματίζει, δεν τον οδηγεί στην εξαφάνιση. Ακόμη και στεκόμενος, μοναχοί, ένας μοναχός όντας σε αυτή την κατάσταση ονομάζεται 'ανενεργός, μη έχων ηθικό φόβο, συνεχώς και αδιάκοπα οκνηρός, με μικρή ενεργητικότητα'.

«Αν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που κάθεται εγείρεται ηδονικός λογισμός ή λογισμός του θυμού ή λογισμός της βίας. Αν, μοναχοί, ένας μοναχός τον αποδέχεται, δεν τον εγκαταλείπει, δεν τον απομακρύνει, δεν τον τερματίζει, δεν τον οδηγεί στην εξαφάνιση. Ακόμη και καθισμένος, μοναχοί, ένας μοναχός όντας σε αυτή την κατάσταση ονομάζεται 'ανενεργός, μη έχων ηθικό φόβο, συνεχώς και αδιάκοπα οκνηρός, με μικρή ενεργητικότητα'.

«Αν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που είναι ξαπλωμένος και ξύπνιος εγείρεται ηδονικός λογισμός ή λογισμός του θυμού ή λογισμός της βίας. Αν, μοναχοί, ένας μοναχός τον αποδέχεται, δεν τον εγκαταλείπει, δεν τον απομακρύνει, δεν τον τερματίζει, δεν τον οδηγεί στην εξαφάνιση. Ακόμη και ξαπλωμένος, μοναχοί, ένας μοναχός ξύπνιος όντας σε αυτή την κατάσταση ονομάζεται 'ανενεργός, μη έχων ηθικό φόβο, συνεχώς και αδιάκοπα οκνηρός, με μικρή ενεργητικότητα'.

«Αν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που περπατάει εγείρεται ηδονικός λογισμός ή λογισμός του θυμού ή λογισμός της βίας. Αν, μοναχοί, ένας μοναχός δεν τον αποδέχεται, τον εγκαταλείπει, τον απομακρύνει, τον τερματίζει, τον οδηγεί στην εξαφάνιση. Ακόμη και περπατώντας, μοναχοί, ένας μοναχός όντας σε αυτή την κατάσταση ονομάζεται 'ενεργητικός, έχων ηθικό φόβο, συνεχώς και αδιάκοπα καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα, αποφασισμένος'.

«Αν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που στέκεται εγείρεται ηδονικός λογισμός ή λογισμός του θυμού ή λογισμός της βίας. Αν, μοναχοί, ένας μοναχός δεν τον αποδέχεται, τον εγκαταλείπει, τον απομακρύνει, τον τερματίζει, τον οδηγεί στην εξαφάνιση. Ακόμη και στεκόμενος, μοναχοί, ένας μοναχός όντας σε αυτή την κατάσταση ονομάζεται 'ενεργητικός, έχων ηθικό φόβο, συνεχώς και αδιάκοπα καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα, αποφασισμένος'.

«Αν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που κάθεται εγείρεται ηδονικός λογισμός ή λογισμός του θυμού ή λογισμός της βίας. Αν, μοναχοί, ένας μοναχός δεν τον αποδέχεται, τον εγκαταλείπει, τον απομακρύνει, τον τερματίζει, τον οδηγεί στην εξαφάνιση. Ακόμη και καθισμένος, μοναχοί, ένας μοναχός όντας σε αυτή την κατάσταση ονομάζεται 'ενεργητικός, έχων ηθικό φόβο, συνεχώς και αδιάκοπα καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα, αποφασισμένος'.

«Αν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που είναι ξαπλωμένος και ξύπνιος εγείρεται ηδονικός λογισμός ή λογισμός του θυμού ή λογισμός της βίας. Αν, μοναχοί, ένας μοναχός δεν τον αποδέχεται, τον εγκαταλείπει, τον απομακρύνει, τον τερματίζει, τον οδηγεί στην εξαφάνιση. Ακόμη και ξαπλωμένος, μοναχοί, ένας μοναχός ξύπνιος όντας σε αυτή την κατάσταση ονομάζεται 'ενεργητικός, έχων ηθικό φόβο, συνεχώς και αδιάκοπα καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα, αποφασισμένος'». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Είτε περπατώντας είτε στεκόμενος, καθισμένος ή ξαπλωμένος·
αυτός που σκέφτεται λογισμό, κακόβουλο, βασισμένο στις μολύνσεις.

«Αυτός έχει ακολουθήσει λάθος δρόμο, παθιασμένος με αυτά που προκαλούν
αυταπάτη·
ανίκανος ένας τέτοιος μοναχός να αγγίξει την ανώτατη φώτιση.

«Αυτός όμως που είτε περπατώντας είτε στεκόμενος, καθισμένος ή
ξαπλωμένος·
έχοντας καταπραύνει τον λογισμό, χαίρεται στη γαλήνη του λογισμού·
ικανός ένας τέτοιος μοναχός να αγγίξει την ανώτατη φώτιση».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Ενδέκατη.

12. Η ομιλία για την τέλεια ηθική

111. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Διαμένετε, μοναχοί, τέλειοι στην ηθική, τέλειοι στο Πάττιμοκχα· διαμένετε
συγκρατημένοι με την αυτοσυγκράτηση του Πάττιμοκχα, τέλειοι στην καλή
συμπεριφορά και στον νόμιμο τρόπο που συχνάζετε, βλέποντας κίνδυνο στα ελάχιστα
σφάλματα· αφού αναλάβετε τους κανόνες εξάσκησης, εξασκείστε σε αυτούς.

Για εσάς, μοναχοί, που διαμένετε τέλειοι στην ηθική, τέλειοι στο Πάττιμοκχα, που
διαμένετε συγκρατημένοι με την αυτοσυγκράτηση του Πάττιμοκχα, τέλειοι στην
καλή συμπεριφορά και στον νόμιμο τρόπο που συχνάζετε, βλέποντας κίνδυνο στα
ελάχιστα σφάλματα, αφού αναλάβετε τους κανόνες εξάσκησης και εξασκείστε σε
αυτούς, τι ανώτερο πρέπει να γίνει;

Αν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που περπατάει η πλεονεξία έχει εξαφανιστεί, ο θυμός
έχει εξαφανιστεί, η νωθρότητα και η υπνηλία έχουν εξαφανιστεί, η ανησυχία και η
τύψη έχουν εξαφανιστεί, η σκεπτικιστική αμφιβολία έχει εγκαταλειφθεί, η
ενεργητικότητα είναι ξεκινήσιμη χωρίς νωθρότητα, η μνήμη είναι εφαρμοσμένη
χωρίς λήθη, το σώμα είναι γαλήνιο χωρίς ταραχή, η συνείδηση είναι
αυτοσυγκεντρωμένη και πλήρως εστιασμένη. Ακόμη και περπατώντας, μοναχοί, ένας
μοναχός όντας σε αυτή την κατάσταση ονομάζεται 'ενεργητικός, έχων ηθικό φόβο,
συνεχώς και αδιάκοπα καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα, αποφασισμένος'.

Αν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που στέκεται η πλεονεξία έχει εξαφανιστεί, ο θυμός...
κ.λπ... η νωθρότητα και η υπνηλία... η ανησυχία και η τύψη... η σκεπτικιστική
αμφιβολία έχει εγκαταλειφθεί, η ενεργητικότητα είναι ξεκινήσιμη χωρίς νωθρότητα,
η μνήμη είναι εφαρμοσμένη χωρίς λήθη, το σώμα είναι γαλήνιο χωρίς ταραχή, η
συνείδηση είναι αυτοσυγκεντρωμένη και πλήρως εστιασμένη. Ακόμη και στεκόμενος,
μοναχοί, ένας μοναχός όντας σε αυτή την κατάσταση ονομάζεται 'ενεργητικός, έχων

ηθικό φόβο, συνεχώς και αδιάκοπα καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα, αποφασισμένος'.

Αν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που κάθετα η πλεονεξία έχει εξαφανιστεί, ο θυμός... κ.λπ... η νωθρότητα και η υπνηλία... η ανησυχία και η τύψη... η σκεπτικιστική αμφιβολία έχει εγκαταλειφθεί, η ενεργητικότητα είναι ξεκινήμενη χωρίς νωθρότητα, η μνήμη είναι εφαρμοσμένη χωρίς λήθη, το σώμα είναι γαλήνιο χωρίς ταραχή, η συνείδηση είναι αυτοσυγκεντρωμένη και πλήρως εστιασμένη. Ακόμη και καθισμένος, μοναχοί, ένας μοναχός όντας σε αυτή την κατάσταση ονομάζεται 'ενεργητικός, έχων ηθικό φόβο, συνεχώς και αδιάκοπα καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα, αποφασισμένος'.

Αν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που είναι ξαπλωμένος και ξύπνιος η πλεονεξία έχει εξαφανιστεί, ο θυμός... κ.λπ... η νωθρότητα και η υπνηλία... η ανησυχία και η τύψη... η σκεπτικιστική αμφιβολία έχει εγκαταλειφθεί, η ενεργητικότητα είναι ξεκινήμενη χωρίς νωθρότητα, η μνήμη είναι εφαρμοσμένη χωρίς λήθη, το σώμα είναι γαλήνιο χωρίς ταραχή, η συνείδηση είναι αυτοσυγκεντρωμένη και πλήρως εστιασμένη. Ακόμη και ξαπλωμένος, μοναχοί, ένας μοναχός ξύπνιος όντας σε αυτή την κατάσταση ονομάζεται 'ενεργητικός, έχων ηθικό φόβο, συνεχώς και αδιάκοπα καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα, αποφασισμένος'». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Συγκρατημένος ως περπατάει, συγκρατημένος ως στέκεται, συγκρατημένος ως κάθετα, συγκρατημένος ως ξαπλώνει· συγκρατημένος ως μαζεύει ο μοναχός, συγκρατημένος ως τεντώνει αυτά.

«Πάνω, οριζοντίως, κάτω, όσο εκτείνεται η πορεία του κόσμου· έχοντας παρατηρήσει καλά την έγερση και την παρακμή των φαινομένων, των συναθροισμάτων.

Αυτόν που διαμένει έτσι, ενεργητικό, με γαλήνια συμπεριφορά, χωρίς ανησυχία·

Αυτόν που εξασκείται στην κατάλληλη πρακτική για την ηρεμία του νου, πάντα μνήμων·

'συνεχώς αποφασισμένος', λένε για έναν τέτοιο μοναχό».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Δωδέκατη.

13. Η ομιλία για τον κόσμο

112. Αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ειπώθηκε από τον Άξιο, έτσι έχω ακούσει -

«Ο κόσμος, μοναχοί, έχει κατανοηθεί πλήρως από τον Τατχάγκατα· ο Τατχάγκατα είναι αποδεσμευμένος από τον κόσμο. Η προέλευση του κόσμου, μοναχοί, έχει κατανοηθεί πλήρως από τον Τατχάγκατα· η προέλευση του κόσμου έχει εγκαταλειφθεί από τον Τατχάγκατα. Η παύση του κόσμου, μοναχοί, έχει κατανοηθεί πλήρως από τον Τατχάγκατα· η παύση του κόσμου έχει πραγματωθεί από τον Τατχάγκατα. Η πρακτική που οδηγεί στην παύση του κόσμου, μοναχοί, έχει κατανοηθεί πλήρως από τον Τατχάγκατα· η πρακτική που οδηγεί στην παύση του κόσμου έχει αναπτυχθεί από τον Τατχάγκατα.

«Ό,τι, μοναχοί, στον κόσμο μαζί με τους θεούς, μαζί με τον Μάρα, μαζί με τους

Βράχμα, στη γενιά μαζί με τους ασκητές και βραχμάνους, μαζί με θεούς και ανθρώπους, έχει ιδωθεί, ακουστεί, αισθανθεί, γνωστεί, επιτευχθεί, αναζητηθεί, εξερευνηθεί με τον νου, επειδή αυτό έχει κατανοηθεί πλήρως από τον Τατχάγκατα, για αυτό το λόγο ονομάζεται 'Τατχάγκατα'.

«Και τη νύχτα, μοναχοί, που ο Τατχάγκατα αφυπνίζεται πλήρως στην ανυπέρβλητη πλήρη αυτοφώτιση, και τη νύχτα που επιτυγχάνει το τελικό Νιμπάνα στο στοιχείο του Νιμπάνα χωρίς υπόλειμμα προσκόλλησης, ό,τι στο μεταξύ λέει, εκφράζει, υποδεικνύει, όλο αυτό είναι έτσι ακριβώς και όχι διαφορετικά· για αυτό το λόγο ονομάζεται 'Τατχάγκατα'.

«Ο Τατχάγκατα, μοναχοί, πράττει όπως λέει, λέει όπως πράττει· έτσι πράττει όπως λέει, λέει όπως πράττει· για αυτό το λόγο ονομάζεται 'Τατχάγκατα'.

«Στον κόσμο μαζί με τους θεούς, μοναχοί, μαζί με τον Μάρα, μαζί με τους Βράχμα, στη γενιά μαζί με τους ασκητές και βραχμάνους, μαζί με θεούς και ανθρώπους, ο Τατχάγκατα είναι ο Κατακτητής, ο Ακατάβλητος, ο Παντογνώστης, ο Παντοδύναμος· για αυτό το λόγο ονομάζεται 'Τατχάγκατα'». Αυτό το νόημα είπε ο Ευλογημένος. Εκεί αυτό λέγεται έτσι -

«Ολόκληρο τον κόσμο έχοντας γνωρίσει άμεσα, όλα στον κόσμο σύμφωνα με την αλήθεια·

αποδεσμευμένος από ολόκληρο τον κόσμο, απαλλαγμένος από έλξη σε ολόκληρο τον κόσμο.

«Αυτός πράγματι ο κυρίαρχος όλων, ο σοφός, αυτός που έχει απελευθερωθεί από όλους τους νοητικούς κόμβους·

αυτός έχει αγγίξει την υπέρτατη ειρήνη, το Νιμπάνα χωρίς φόβο από πουθενά.

«Αυτός που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, ο Φωτισμένος, χωρίς ταραχή, με κομμένη αμφιβολία·

έχοντας φτάσει στην εξάλειψη όλων των πράξεων, απελευθερωμένος με την εξάλειψη της προσκόλλησης.

«Αυτός είναι ο Ευλογημένος, ο Φωτισμένος, αυτός είναι το ανυπέρβλητο λιοντάρι·

για τον κόσμο μαζί με τους θεούς, έθεσε σε κίνηση τον υπέρτατο τροχό.

«Έτσι θεοί και άνθρωποι, όσοι έχουν καταφύγει στον Βούδα ως καταφύγιο·

αφού συγκεντρώθηκαν τον προσκυνούν, τον μεγάλο, τον απαλλαγμένο από φόβο.

«Δαμασμένος, ο άριστος από αυτούς που δαμάζουν· γαλήνιος, ο σοφός από αυτούς που γαληνεύουν·

απελευθερωμένος, ο κορυφαίος από αυτούς που απελευθερώνουν· αυτός που έχει διαβεί, ο άριστος από αυτούς που βοηθούν να διαβούν.

Έτσι τον προσκυνούν, τον μεγάλο, τον απαλλαγμένο από φόβο·

στον κόσμο μαζί με τους θεούς, δεν υπάρχει κανείς ίσος με σένα».

Αυτό επίσης το νόημα ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, έτσι έχω ακούσει. Δέκατη τρίτη.

Τέλος του τμήματος των τετράδων.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Βραχμάνος, εύκολα προσβάσιμος, γνωρίζοντας, ασκητής, ηθική, επιθυμία,
Βράχμα·
Πολύ ωφέλιμοι, απατεώνες, συμπεριφορά, τέλειος, με τον κόσμο, δεκατρία.

Επιτομή των ομιλιών -

Επτά μεμονωμένες ενότητες, δύο ομάδες που περιλαμβάνουν είκοσι δύο ομιλίες·
Ίση σοφία και νοητική ηρεμία σε τριάδες, δεκατρείς και τετράδες, έτσι είναι αυτό.

Εκατόν δώδεκα ομιλίες, αφού τις απήγγειλαν από κοινού, τις συγκέντρωσαν παλαιά·
Οι Άξιοι για τη μακρά διάρκεια, αυτό το αποκάλεσαν με το όνομα Ιτιβούττακα.

Τέλος του Ιτιβούττακα.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Tīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το

PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 5. Η συλλογή των μικρών κειμένων. 04. Ρήσεις του Βούδα. 4. Η ενότητα των τεσσάρων έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org